

Els secrets de l'edició

Al llarg dels deu cursos en què el Club de lectura ha desenvolupat les seves sessions hem rebut la visita d'una important selecció d'autors. De fet, prop d'una vintena d'escriptors han compartit amb els alumnes les inquietuds, objectius, alegries i dificultats que acompanyaven l'escriptura. Ara bé, en la nostra descoberta dels secrets del món literari, ens feia falta parlar amb un dels personatges clau en la gènesi, realització i difusió del llibre: l'editor. Aquesta mancança la vam suplir el passat dia 14 de novembre quan en Jaume Torrent, editor de Cal·lígraf, ens va visitar per explicar-nos tots els secrets que hi ha al darrera de la realització d'un llibre.

La trobada va començar amb una pregunta inevitable: com algú arriba a ser editor? Jaume Torrent, que ha desenvolupat una sòlida trajectòria com a advocat, ens va explicar que ell va començar a descobrir aquest món quan participava en l'edició de llibres d'artista de la seva esposa, l'escultora Mercè Riba. Aquest primer contacte va tenir continuïtat quan, des del Col·legi d'Advocats de Figueres, va propiciar l'edició de diverses obres de caire professional, aspecte que li va permetre aprofundir en tot el que hi ha al darrera de la publicació d'un volum. A partir de tot aquest bagatge, una trobada casual amb uns amics i el desig compartit d'engegar una proposta que els permetés treballar a fons en el món del llibre va permetre el naixement d'Edicions Cal·lígraf, un projecte que sorgeix en el marc de l'aparició de les anomenades editorials independents que, des de la proximitat, la cura extrema i el contacte amb els autors, volen propiciar una nova manera d'editar.

Preguntat sobre els diversos actors que participen en l'edició d'una obra, Jaume Torrent ens va oferir un divertit, amè i sincer recorregut pels bastidors que hi ha al darrera de qualsevol volum que podem llegir. Així ens va parlar de figures sovint invisibles, però imprescindibles, com poden ser el traductor, que Cal·lígraf sempre reivindica quan publica una obra d'autor estranger; el corrector, un personatge necessari i, a voltes polèmic, però que ajuda a millorar els textos i unificar els criteris d'edició; el maquetador, que és l'encarregat d'escollir la tipografia, l'interlineat, els marges, la distribució del text i que, per tant, resulta decisiu; el portadista, que dóna la imatge gràfica del llibre i que ha de capturar l'atenció del lector. I més enllà del que és pròpiament l'editorial, l'impressor, el distribuïdor i, figura essencial i capital, el llibreter.

Ens va explicar en Jaume que l'editor ha de coordinar i dirigir tot aquest equip de col·laboradors perquè treballin en una mateixa direcció, però a més fa una tasca essencial: escollir els llibres. Edicions Cal·lígraf, que és una editorial petita, rep, pel cap baix, una dotzena d'originals al mes. Quin és el criteri per seleccionar un text i decidir apostar per ell i publicar-lo? A l'editorial tenen un sistema de treball prou suggerent. L'equip de lectors llegeix sempre les primeres cinquanta pàgines; si el llibre no ha aconseguit despertar l'interès, queda automàticament descartat. Si el lector primer considera que paga la pena, completa la lectura i fa un informe, i l'obra passa a un altre lector de l'editorial. Quan finalment s'ha arribat a la conclusió que el manuscrit pot encaixar en el projecte de Cal·lígraf, s'estableix el contacte amb l'autor i comença tot el procés d'edició.

En aquest llarg camí, en Jaume va voler mostrar totes les cartes i va explicar amb pels i senyals tot el complex procés de finançament que hi ha darrera un llibre i com a través de la venda directa en fires literàries, de la venda en llibreries, de la compra de biblioteques o de subvencions i ajuts és possible treure obres al mercat i, si bé no fer-se ric, si més no, no perdre diners.

Malgrat aquest panorama complex, Jaume Torrent va mostrar-se en tot moment com un entusiasta de l'edició, una feina creativa i plena de satisfaccions que permet descobrir, des d'una perspectiva diferent, el fet literari; de manera generosa, i amb la saviesa de tot bon editor, en Jaume va obrir les portes de l'editorial a tots els assistents i els va comentar que la revista *Encesa*, que publica Edicions Cal·lígraf, vol ser una plataforma per a nous i joves escriptors i que, a través dels professors, l'hi poden fer arribar els textos literaris que hagin elaborat.

No sabem si aquest era l'objectiu final de la xerrada, però una alumna va comentar en acabar: "Jo voldré ser editora!" Gràcies, Jaume, per despertar tan singulars vocacions.